

16. SÖZÜN KÜÇÜK BİR ZEYLİ DERS 2

Hulusi Bey: Buyur.

-: şüzuzat-ı kanuniye ile,

Hulusi Bey: Şüzuzat-ı kanuniye ile kanunda da bazı şüzuzat var. Şahs, müstesna, yani muttarid değildir.

-: Şuzuzat?

-: Şüzuzat..

Hulusi Bey: Şüzuzat değil mi?

-: evet evet şazdan..

Hulusi Bey: Şâzdan. Müstesna.

-: âdetinin hârikalarıyla, tegayyürat-ı suriye ile teşahhusatın ihtilafatıyla, zuhur ve nüzul zamanının tebeddülüyle meşietini, iradetini,

-: onu bir daha tekrar et şuhut neydi anlamadık.

-: zuhur ve nüzul zamanının tebeddülüyle,

-: zuhur ve nüzul.. tamam..

-: tebeddülüyle meşietini, iradetini, fâil-i muhtar olduğunu,

Hulusi Bey: 1339 senesi, bahar mevsiminde Sisam adasının karşısındayız. Orası tütün bölgesidir. Egenin tütün bölgesi, bizim orda bulunduğum müddetçe bet bereket kesildi, gökten yağmur inmiyor. Desene sizin kudûmünüz sahrayı basmış.

-: Estağfirullah..

Hulusi Bey: Tabi.. Her ne ise.. Hiç suratları gülmüyor halkın. Kesre isminde bir köyde oturuyoruz. Asık suratlı hep. “bu sene hiç elimize bir şey geçmeyecek.”

-: Kabahatları var efendim

Hulusi Bey: Dur babam dur hele. Bizim kudûmumuz ordan çekildi.

-: O değil sizi gelip görmemeleri hiç, kudümsüzlük.

Hulusi Bey: Dur hele. 339 hacı 339 yani Cumhuriyet ilanı senesinin başı. Haziran ayı da 28 diğer bir tabur geldi. Taburlar münadea ile geliyorlar. Mevsimi geçmiş. Yani artık rahmet rahmet mevsimi değil. Herkes artık boynu bükük elleri bu şekil ne yapalım kaderimiz deyip düşünüyorlar. Haziran ayı 25. günü tarih hala hatırımda. Biz orada yokuz ama bizim kudûmümüz çıktıktan sonra. Unutuyoruz bazen ha Hacı Ağa. Cenab-ı Hak bir rahmet veriyor.

Mevsimsiz bir rahmet ondan sonra hepsinin yüzü gülüyor. Hiçbir sene elde etmedikleri tütün mahsulünü o sene alıyorlar. Kim veriyor?

-: Allah..

Hulusi Bey: Şüzuzat-ı kanuniye, mevsiminde vermedi ama ne bileyim ben geceler hamiledir. Gecelerde ah u fizar edenler var demek. Cenab-ı Hakk'ın rahmetini celbedecek bir şeyde bulunanlar var ki Cenab-ı Hak onların duası bereketi, hikmet-i ezeliyyesinin iktizasını ben böyle de yaparım. Sizin ümidiniz kırıldı ye'se düşecekken Rahmetimin kapsısını açar, mevsimsiz bir rahmet veririm. Yetmiş yaşında o zaman o zaman, yetmiş yaşını geçkin adamlar vardı, hiçbir sene böyle bir mahsul aldıklarını bilmiyorlar.

-: Bu iş anlaşıldı efendim. Siz orada herhalde acıdınız çıkarken dua buyurdunuz.

Hulusi Bey: Hacı bu öyle bir te'vil ki hiç...

-: Benim kanaatim vardır bu benim kanaatimdir. Acıdınız gördünüz çok olmuş dua buyurdunuz. Allah kabul buyurdu.

Hulusi Bey: Sen şimdi bir halkın neyse az çok o halkın demek dualarını hiçe sayıyorsun.

-: Yok hâşâ ama muhakkak sizin duanız olmuştur.

Hulusi Bey: vah vah...

-: o halk evvelce niye akıl edip dua yapmadılar..

Hulusi Bey: Hacı güvendiğimiz dağa kar yağdı. Bütün emekler hiçe gidiyor yâ.. Biz cemaat halindeyiz cemaat.. Sen burdaki ruhaniyeti, nuraniyeti ne zannediyorsun. Evet, bir ferd olarak değil, fakat cemaat olarak yaptığımız duaların te'sirini görmeliğimiz, bu aramızdaki ihlaslı yakarış, yalvarış evet o neticeyi bize çeviriyor. Tecelli-i rahmete vesile oluyor. Biz habire uğraşyoruz Üstad hazretleri de aynı şey üzerine uğraştı. Şimdi sen getirip diyorsun ki cicili bir elbise yaptın. Bu ancak senin kametine yakıştı. E bu hiç olmadı ki Hacı Ağa.

-: Yine cemaatin vardı. Cemaat..

Hulusi Bey: Hacı Ağa, Hacı Ağa, Hacı Ağa böyle etme, Hacı Ağa böyle etme.. Yani esasa muhalif. Üstadın bize telkin etmek öğretmek istediği gayeye kaideye uygun değil. Kural mı diyecektim kaide ne idi? Edebiyatçı. Kural mı kral mı? Oku.

-: şüzuzat-ı kanuniye ile, âdetinin hârikalarıyla, tegayyürat-ı suriye ile, teşahhusatın ihtilafatıyla,

-: tegayyürat-ı suriye ile o nasıl oluyor efendim.

Hulusi Bey: Sureten değişiklik..

-: teşahhusatın ihtilafatıyla, zuhur...

Hulusi Bey: Teşahhusat muhtelif ama fakat Cenab-ı Hak, hâşâ hâşâ teşahhus ayrı ayrı oldu diye muamelesini değiştirir mi?

-: Kanunlar aynı.

Hulusi Bey: Rahmetini şümulünden onu uzakta mı bırakır?

-: Hayır abi.

-: Zuhur ve nüzul zamanının tebeddülüyle,

Hulusi Bey: Zuhur ve nüzul zamanının tebeddülüyle- zaten burdan ilham aldık. İşte bakın böyle bir vaziyet oluyor. Mevsimi geçiyor herkes ümitsizce.. Daha başka var, ona misal duyduğum çok şeyler var, fakat hepsini söyleyip, zaten dar olan vaktimizi büsbütün faidesiz şeylerle doldurmak istemiyorum. Bunlar şimdi ders değil ama her sözde bir hikmet var, eğer bir hikmetli bir şey buldun ne ala. Bazı şeyleri mübarek Üstadımız derdi ki işte böyle temsillerle bilmen neyle hakikata yaklaştırmak istiyor, aklımıza yatırmak istiyor. “Hangi şey aklınıza yatmadı ise bilin ki ben farkında olmadan nefsim içerisine girmiştir de onun için size o şey hoşunuza gitmiyor. Onun vebalinizi de üzerine yükleyerek onu bana geri gönderin.” Gerçi buna müşabih değil ama Peygamber (A.S.M) da benden olduğu rivayet edilen bir şey aynı şeyi söyleyemiyorum. Eğer size, sizin şeyinize gelmezse, yani hoşunuza gelmezse, size bir yakınlık vermezse, yakininize uymazsa ben o söze sizden daha uzağım. Yani bir kimse Peygamber’in (A.S.M) hadisi diye size bir şey nakleder, o sizde Peygamber (A.S.M)’in sözü gibi tesir etmezse, ben o söze sizden daha uzağım. Bu suretle Peygamber (A.S.M), O böyle buyuruyor. Yani böyle bir şey duyarsanız aklınıza yatmazsa, o zaman bize biraz yorulmak düşünüyor. Eğer ehli isek kitaplara müracaat edip onu tevsik etmek, duyduğumuz şey kitaplarda hadis kitaplarında var mı? Veyahut bilen zevattan sormak, ona müşabih bir hadis var mı?

Vesile-i rahmettir, evvelce de söylemişim yine söyleyeyim. Fethi Bey merhum, Beyzade’nin hulefasından, Atik’in, Rahmi’nin babaları, Hanköy’ün ağalarından eski. O zatta Risale-i Nur, ben ordan ayrıldım,^(*) buraya geldim. Bana gelen mektupları ondan okurduk. Evvela o zatla okurduk. Ben ne söyleyecektim bir şey söyleyecektim. Ne üzerinde idim?

-:Üstaddan gelen mektupları..

-: Üstaddan gelen mektupları Fethi beyle beraber okurduk.

Hulusi Bey: Okurduk ama

-: Peygamber efendimiz (A.S.M) buyurmuş ki.. onu izah edecektiniz.

Hulusi Bey: Ha şimdi, o zat eskilerin bir kelime için, bir kelime için, ne kadar emek çektiklerini şey ediyor. Bir gün sohbetle konuşma esnasında dedi ki: Bir zat Peygamber (A.S.M)’in hadislerini kendisinden tashih buyurmuş. Anladın mı dediğimi?

-: Evet evet..

Hulusi Bey: Yani âlem-i manada Peygamber (A.S.M)'a bu senin hadisin midir? Bunu siz mi buyurdunuz diye, soracak bir vaziyette bir zat. O da -El-hayâ minel-iman- hatırladınız değil mi? Anlatmışım.

-: Evet evet..

Hulusi Bey: El-hayâ minel-iman- şeyisini böyle bu şekilde hadis olarak biliyor. Âlem-i manada Cenab-ı Peygamber (A.S.M)'dan soruyor. Ya Resullah (A.S.M) bu sizin hadisiniz mi sizin mübarek ağzınızdan çıkmış mıdır bu söz?

Lâ.. lâ buyuruyor.

Seyahat göründü, kalkıyor Şam'a gidiyor, Bağdat'a gidiyor velhasıl birçok İslam memleketlerini dolaşiyor nihayet bir zat diyor ki; bunu ancak Mekke-i Mükerrreme'ye gideceksin orada şöyle bir zat vardır. Herhalde hikmet-i ilahiye'nin tesiriyle kutb-u azam orda ya üstadın dersinden de anlıyoruz. Ordan gider bunu tevsik edebilirsin. Ona da üşenmiyor kalkıyor yine Mekke-i Mükerrreme'ye gidiyor. O zat böyledir şöyledir demiyor. Diyor ki bu gece de bak. Peygamber (A.S.M)'a şöyle sor -El-hayâ û minel-iman- sizin mübarek ağzınızdan çıkmış mıdır? -El-hayâ minel-iman-

-: Başka bir şey.

Hulusi Bey: El-hayâ û minel-iman

-: İbare değişti...

Hulusi Bey: Evet. Yine Cenab-ı Peygamber (A.S.M) âlem-i manada ya Resullah -El-hayâ û minel-iman- mübarek sözlerinizden midir? – Neam... Neam... evet.. bir hareke-i zamme ile -El-hayâ û minel-iman- bir de El-hayâ.. Hayâ nın manası değişik. Hayâ da başka mana var. -El-hayâ û işte -utanmak imandandır- olan şey -El-hayâ û minel-iman-.. Bakın eskiler ne kadar müdekkik.

İkinci şey hep böyle vesikalı konuşuyorum. Bi tarihte 1947 senesi Sarıkamış askerlik daire reisiyim. Ağrıya gittik Vecihüddin isminde kendi rivayetiyle Gavs-ı Geylani hazretlerinin soyundan gelme, sülalesinden gelme. Babasından bahsetti, yani gıyabi değil beraber böyle konuşuyoruz, babam bir hadisi şey, bir salavat-ı şerife tertib ediyor. Tertib ediyor. Fakat bunu Peygamber (A.S.M)'dan da tevsik edeceğim diyor. Makbuliyetine ondan imza alacağım. Hicaza niyet ediyor ve gidiyor. Medine-i Münevvere'ye ekseri gece yürüşü eskiden kervanlar.. Şimdiki gibi değil tepeden. Yahut gırgırgır, vırvırvır birkaç günde gitmek yok. Kervanlar geceden istifade ederek gidiyorlar. Sabah namazından evvel Medine-i Münevvere'ye yaklaşıyorlar bakıyorlar ki Harem-i Şerif'in bütün minarelerinde o zat kendisinin hazırladığı salavat-ı şerife okunuyor.

-: Allah Allah!!

Hulusi Bey: Eyvah! Diyor, ben de bir salavat-ı şerife tertib ettim. Bunu Medine-i Münevvere'de okuyacağım diye. O azimle buraya geldim. Hâlbuki burada bütün minarelerde bu okunuyor. Neyse müezzinlerden birer birer başlıyor, tahkike.. Birinden, ikisinden, üçünden

nihayet hepsi müttefikan diyorlar ki: “Bize bu salavat-ı şerifeyi bu gece Peygamber (A.S.M) talim buyurdu.”

Öyle ise baid görmeyelim ki bu bütün ümmetinin rahmet duası demek olan salavat-ı şerifesi anında Hz. Peygamber (A.S.M) ulaşır ve kimlerden bu salavat-ı şerife geldiğini de Cenab-ı Peygamber görür ve tanır. Öyle ise hep beraber:

Esselât-ü vesselâm-ü aleyke Yâ Resulallah

Esselât-ü vesselâm-ü aleyke Yâ Habiballah.

Esselât-ü vesselâm-ü aleyke Yâ Seyyidel evveline vel-ahirin.

-: Bir şey sorabilir miyim? Bir şey sormak istiyorum. Bir şey sorabilir miyim?

Hulusi Bey: Bir şey. Bir şey mi iki şey mi? Buyur buyur.

-: Demin hadis-i şerif-i buyurdunuz. Üstad hazretleri de münazaratta diyor ben -size söylediğim sözler hayalin elinde kalsa, mehenge vurunuz. Eğer altın çıkarsa saklayınız. Bakır çıkarsa iade ediniz.

Hulusi Bey: Hepsi aynı söz yine onun sözü.

Hulusi Bey: Üstadın böyle bir sözü var. Demek şey etmeden yani haberim olmadan nefsim karışmış onun için o öyle gelmiştir. Çünkü sunuhat-ı kalbiyeye dayanıyor şeyler. Yani eserler. Üstad öyle demiyor mu sunuhat-ı kalbiye şimdi tevakkuf ediyor suallerinize cevap veremiyorum. Sunuhat-ı kalbiye, ekseri şeyler yazılar sunuhat-ı kalbiye nev’indendir. Yani kalbe ne gelirse onu söylüyorum. Böyle bir vaziyet de olabilir. Siz meraklısınız bulabilirsiniz kelime kelime aynı değildir fakat mealen aynıdır mealen aynıdır.

-: zuhur ve nüzul zamanının tebeddülüyle meşietini, iradetini, fâil-i muhtar olduğunu ve ihtiyarımı...

(*) **Naşir:** Eğridir’den Elazığ’a geliyor.